

Duomenų rinkinio pavadinimas	Užsienio atsargos
1. Kontaktinė informacija	
1.1. Institucijos kontaktai	Lietuvos bankas
1.2. Institucijos padalinio kontaktai	Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamento Išorės statistikos skyrius
1.3. Kontaktinis asmuo	Daiva Milaševičienė dmilaseviciene@lb.lt 8(5) 268 0413
2. Institucinė aplinka (būtinės sąlygos)	
2.1. Įsipareigojimas rinkti, sudaryti ir skleisti statistinę informaciją	<p>Lietuvos bankas (LB) yra Eurosistemos narys. Todėl Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo, sudarymo ir sklaidos atsakomybė nustatyta ES teisės aktais – Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2533/98, Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2015/373, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2533/98, ir ECBS bei Europos Centrinio Banko statutu (5 straipsnis).</p> <p>LB atsakomybė rinkti ir sudaryti statistinę informaciją, reikalingą ECBS ir LB funkcijoms vykdyti, yra įtvirtinta LB įstatymo (su paskutiniais pakeitimais 2017 m.) 8 straipsnyje.</p> <p>Statistinės informacijos sklaidos atsakomybė yra apibrėžta LB įstatymo 55 straipsnyje, kuriame nustatoma, kad LB ne rečiau kaip kartą per mėnesį skelbia statistinę ir kitą informaciją.</p> <p>LB yra atsakingas už oficialiųjų tarptautinių atsargų ir tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo lentelės statistikos sudarymą ir sklaidą.</p>
2.2. Apsikeitimas duomenimis ir duomenis rengiančių institucijų veiklos koordinavimas	<p>LB bendradarbiauja su kitomis statistiką sudarančiomis nacionalinėmis institucijomis. Tuo tikslu yra pasirašytos statistinės informacijos ir duomenų teikimo sutartys su Lietuvos statistikos departamentu ir Finansų ministerija.</p> <p>Statistiką sudarančių institucijų statistikos darbai yra įtraukti į Oficialiosios statistikos darbų programą, kaip ir LB vykdomi statistikos darbai.</p> <p>LB yra atsakingas už išorės sektoriaus statistikos sudarymą. Sudarant oficialiųjų tarptautinių atsargų ir tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo lentelės statistiką LB naudoja savo ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktus statistinius duomenis.</p>
2.3. Konfidencialios statistinės informacijos apsauga	<p>Konfidencialios statistinės informacijos apsauga užtikrinama šiais dokumentais: Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 8, 8a–8c straipsniais, Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2015/373, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2533/98; bendromis taisyklėmis ir minimaliais standartais, kuriais užtikrinamas individualios statistinės informacijos konfidencialumas, nustatytais Gairėse ECB/1998/NP28;</p> <p>Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, reglamentuojančiu fizinių asmenų duomenų apsaugą.</p> <p>Kitoms nei ECBS funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos konfidencialumas užtikrinamas Statistikos įstatymo 15 straipsniu.</p> <p>Administracinių nusižengimų kodeksas numato baudas už konfidencialių statistinių duomenų atskleidimą.</p>
2.4. Statistinės informacijos rinkimo užtikrinimas	<p>ECBS funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo teisinis pagrindas yra Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 2 straipsnis ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2015/373, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2533/98.</p> <p>LB funkcijoms, nesusijusioms su ECBS veikla, vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo teisinis pagrindas yra LB įstatymo 8 straipsnio 2 dalis.</p> <p>LB įstatymo 54 straipsnyje numatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir ūkio subjektai privalo teikti LB informaciją, reikalingą jo funkcijoms atlikti.</p> <p>54¹ straipsnyje nustatyta, kad LB turi teisę skirti baudas ir delspinigius ūkio subjektams už LB nustatytos statistinės informacijos teikimo pažeidimus, jei tokiems pažeidimams netaikoma ECB poveikio priemonių tvarka. Baudų ir delspinigių dydį, jų taikymo tvarką ir su tuo susijusios medžiagos saugojimo terminus nustato LB.</p> <p>Duomenys renkami vadovaujantis šiais dokumentais:</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Užsienio atsargos
	<ul style="list-style-type: none"> – Lietuvos banko valdybos 2009 m. gruodžio 24 d. nutarimas Nr. 241 „Dėl statistinės informacijos ir duomenų, reikalingų sudarant Lietuvos Respublikos mokėjimų balansą ir tarptautinių investicijų balansą, pateikimo Lietuvos bankui tvarkos patvirtinimo“; – Lietuvos banko valdybos pirmininko 2010 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. V2010/(1.7-0202)-02-42 „Dėl duomenų, reikalingų sudarant Lietuvos Respublikos mokėjimų balansą, tarptautinių investicijų balansą ir apskaičiuojant oficialiąsias tarptautines atsargas, pateikimo Lietuvos banke tvarkos patvirtinimo“; – Lietuvos banko ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2012 m. gruodžio 20 d. duomenų apsikeitimo sutartis Nr. V2012/(1.131.22-2200)-41.22-3.
2.5. Kokybės politika	<p>LB plėtoja, sudaro ir skleidžia statistinę informaciją laikydamasis kokybės politikos, kuri atitinka tarptautinių organizacijų nustatytus statistinių duomenų kokybės reikalavimus.</p> <p>LB dalyvauja rengiant ECB ir ES metines mokėjimų balanso ir tiesioginių užsienio investicijų kokybės ataskaitas.</p> <p>ECB ataskaita apie euro zonos duomenų kokybę yra privaloma pagal Gairių ECB/2011/23 dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje 6 straipsnį.</p> <p>ES reikalavimai dėl MB kokybės įvertinimo procedūrų, numatytų rengiant ataskaitas apie duomenų kokybę, yra išdėstyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos 4 straipsnyje.</p>
3. Metodika	
3.1. Terminai ir apibrėžtys	<p>Duomenys apie oficialiąsias tarptautines atsargas kaupiami vadovaujantis metodika, išdėstyta TVF 2010 m. Mokėjimų ir tarptautinių investicijų balansų vadovo šeštajame leidime (MBV6) ir Vadove tarptautinėms atsargoms ir likvidumui užsienio valiutomis įtraukti į apskaitą. Oficialiosios tarptautinės atsargos – tai likvidus ir aukšto kreditingumo užsienio turtas, valdomas LB, turintis didelę paklausą ir kreditingumą LB valdomas užsienio turtas, kuris prireikus gali būti panaudotas netiesiogiai reguliuojant tarptautinių mokėjimų disbalansą ir kitiems panašiams tikslams. 2015 m. sausio 1 d. Lietuvai tapus euro zonos nare, oficialiąsias tarptautines atsargas sudaro reikalavimai ne euro zonos rezidentams konvertuojamosiomis valiutomis (išskyrus eurą), piniginis auksas, specialiosios skolinimosi teisės ir atsargų pozicija TVF.</p> <p>Tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo sąvoka platesnė negu oficialiosios tarptautinės atsargos. Ji papildomai apima kitą turtą užsienio valiutomis, kuris, staiga atsiradus papildomam užsienio valiutos poreikiui, gali būti panaudotas. Taip pat lentelėje yra pateikiami ir iš anksto nustatyti bei sąlyginiai trumpalaikiai grynieji srautai, susiję su oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis ir kitu turtu užsienio valiutomis.</p> <p>Likučiams laikotarpio pabaigoje daro įtaką per laikotarpį įvykdyti finansiniai sandoriai, pokyčiai dėl perkainojimo, tai yra vertės pokyčiai per laikotarpį dėl rinkos kainų ir valiutos kursų pasikeitimų, ir kiti pokyčiai, prie kurių priskiriami pokyčiai, atsiradę dėl klasifikavimo ir struktūros pasikeitimų.</p>
3.2. Aprėptis (duomenų aprėptis, aprėpties išimtys, neužfiksuota veikla)	<p>Oficialiosios tarptautinės atsargos apima LB valdomą užsienio turtą ir reikalavimus TVF. Tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo lentelė apima ir centrinės valdžios sektoriaus, išskyrus socialinės apsaugos fondus, veiklą.</p>
3.3. Klasifikacija ir skirstymas į sektorius	<p>Klasifikavimo sistema atitinka išdėstyta TVF mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso šeštajame leidime (MBV6), Tarptautinių atsargų ir likvidumui užsienio valiutomis įtraukimo į apskaitą vadove ir Europos Centrinio Banko gairėse ECB/2011/23 dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje.</p> <p>Skelbiami duomenys apima tokias oficialiųjų tarptautinių atsargų sudedamąsias dalis kaip piniginis auksas ir specialiosios skolinimosi teisės, atsargų pozicija TVF ir kitas turtas, kurį sudaro grynieji pinigai ir indėliai, vertybiniai popieriai, išvestinės finansinės priemonės ir kiti finansiniai reikalavimai.</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Užsienio atsargos
3.4. Skaičiavimo metodai (įvertinimas, apskaitos metodas, išplėtimo / užskaitos procedūros)	<p>Oficialiosios tarptautinės atsargos yra apskaičiuojamos pagal reikalavimų nerezidentams realiuosius likučius ir yra įvertintos rinkos kaina.</p> <p>Piniginis auksas ir vertybiniai popieriai perkainojami kartą per mėnesį, paskutinę mėnesio darbo dieną tos dienos rinkos kaina. Užsienio valiutų atsargų vertė perkainojama kiekvieną darbo dieną pagal tos dienos ECB skelbiamus euro ir užsienio valiutos santykius. Sukauptos pajamos įskaitomos į ataskaitinio laikotarpio indėlių ir vertybinių popierių likutį.</p> <p>Oficialiosios tarptautinės atsargos apskaičiuojamos bendrąja verte, t. y. neatskaičius LB įsipareigojimų.</p> <p>Duomenys užsienio valiuta yra perskaičiuojami į eurus pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ECB skelbiamus orientacinius užsienio valiutos santykius.</p>
4. Tikslumas ir patikimumas	
4.1. Duomenų šaltiniai	Pagrindinis duomenų šaltinis oficialiųjų tarptautinių atsargų pokyčiams (srautams ir likučiams) apskaičiuoti yra LB finansinės apskaitos informacinėje sistemoje (FAIS) esantys išsamūs LB balanso duomenys.
4.2. Statistiniai metodai	Oficialiosios tarptautinės atsargos apskaičiuojamos bendrąja verte, t. y. neatskaičius LB įsipareigojimų. Eurui tapus oficialia šalies valiuta, LB investicijos eurai nebėra laikomos oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis, todėl LB skelbiamoje oficialiųjų tarptautinių atsargų 2015 m. sausio mėn. statistikoje matomas techninis sumažėjimas.
4.3. Duomenų teisingumo patvirtinimas	Sudarant oficialiųjų tarptautinių atsargų statistiką duomenų kokybei užtikrinti duomenys tikrinami vidinio nuoseklumo ir nuoseklumo per atitinkamą laikotarpį požūriais. Papildomai gauti duomenys palyginami (derinami) su atitinkamais kitų statistikos šaltinių duomenimis.
4.4. Duomenų revizijos	Skelbiami galutiniai rezultatai ir jie nėra vėliau revizuojami.
5. Duomenų tinkamumas	
5.1. Duomenų periodiškumas ir savalaikiškumas	Mėnesiniai oficialiųjų tarptautinių atsargų duomenys turi būti paskelbti per savaitę, o tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo lentelės duomenys – per 10 dienų ataskaitiniam mėnesiui pasibaigus, vadovaujantis išankstiniame duomenų skelbimo kalendoriuje nurodytomis datomis.
5.2. Suderinamumas (vidinis suderinamumas, suderinamumas tarp sektorių ir tarp statistikos sričių)	Oficialiųjų tarptautinių atsargų duomenys yra visiškai suderinti su mokėjimų ir tarptautinių investicijų balansų duomenimis.
6. Prieinamumas	
6.1. Duomenų sklaidos formos	<p>Oficialiųjų tarptautinių atsargų ir tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo lentelės duomenys yra pateikiami vienu metu visoms suinteresuotoms šalims paskelbiant juos LB interneto svetainėje skyriuje „Statistika“, Išorės sektoriaus statistika.</p> <p>Oficialiųjų tarptautinių atsargų ir tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo lentelės duomenys skelbiami milijonais eurų (taip pat yra skelbiamas piniginių aukso kiekis milijonais Trojos uncijų).</p> <p>Oficialiųjų tarptautinių atsargų lentelėje yra skelbiami tokie duomenys: piniginis auksas, specialiosios skolinimosi teisės ir atsargų pozicija TVF ir kitas oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas (grynieji pinigai ir indėliai, vertybiniai popieriai, išvestinės finansinės priemonės ir kiti reikalavimai).</p> <p>Pradedant 2015 m. sausio mėn. duomenimis yra skelbiama tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo lentelė (vadinamasis dvigubas šablonas), kurioje pateikiami LB ir valdžios sektoriaus duomenys.</p> <p>LB MB duomenis teikia ECB ir TVF pagal nustatytus duomenų pateikimo reikalavimus ir terminus.</p>
6.2. Išankstinis duomenų skelbimo kalendorius	Oficialiųjų tarptautinių atsargų ir tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo lentelės duomenų skelbimo datos paskelbtos duomenų skelbimo kalendoriuje .
6.3. Kita informacija	
Metaduomenų atnaujinimas	<p>Metaduomenys atnaujinami kartą per metus arba kai padaromi esminiai metodikos pakeitimai.</p> <p>Metaduomenų atnaujinimo data: 2018-03-30</p>